

VERTROUWELIJK

Aan de leden van
het Kwaliteitsteam Renovatie Binnenhof

Rijksvastgoedbedrijf
Atelier Rijksbouwmeester

Korte Voorhout 7
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon
10.2.e

M 10.2.e
10.2.e
@rijksoverheid.nl

verslag

Bijeenkomst Kwaliteitsteam

Datum
23 oktober 2019
13 november 2019

Vergaderdatum en -tijd 23 oktober 2019, 14:00-16:00
Vergaderplaats Snipzaal, Korte Voorhout, Den Haag.

13 november 2019, 15:00-17:00
Roodborstzaal, Korte Voorhout 7, Den Haag.

Aanwezig
Floris Alkemade (Rijksbouwmeester), 10.2.e (gemeente DH, DSO), 10.2.e
(TU Delft), 10.2.e (Universiteit Leiden), 10.2.e
(RCE), 10.2.e (RVB), (ARBM), 10.2.e
(ARBM)

Genodigden tussen 14:30-15:30 voor toelichting herzien VO Tweede Kamer
Pi de Bruijn (de Architecten Cie) en Eric van Nood (de Architecten Cie)
Op extern verzoek als toehoorder 10.2.e (Tweede Kamer)

Afwezig met kennisgeving 13/11
10.2.e (TU Delft)

Floris opent de vergadering. Sinds de laatste bijeenkomst op 10 juli jl. is er veel gebeurd met betrekking tot de geheimhouding, de opzet van een nieuwe governance-structuur en de architectenwissel van het Tweede Kamer-complex. Er leven veel vragen bij de leden, die in de vergaderingen van 23 oktober en 13 november zijn besproken en hieronder zijn samengevat. Tot een inhoudelijke bespreking van het herzien VO voor de TK van Pi de Bruijn is het niet gekomen.

Vragen over het proces

Duidelijkheid over het protocol/de governance

Wie adviseert wie? Hoe wordt met de adviezen van het Kwaliteitsteam omgegaan? Met wie wordt het gedeeld? Wie heeft het primaat? Het blijkt bijvoorbeeld dat de adviezen van het Kwaliteitsteam niet met de gebruikers gedeeld worden, iets dat het Kwaliteitsteam juist zeer wenselijk lijkt. Kortom hoe wordt de inhoud van de adviezen geborgd en hoe steekt dit hiërarchisch in elkaar?

Openheid in het delen van informatie

Wat betekent de verschuiving van complete geheimhouding naar 'openbaar, tenzij' voor het Kwaliteitsteam? Worden de adviezen nu breder verspreid? Worden de adviezen publiek gemaakt? Geldt dat ook voor eerder gegeven adviezen? Indien de geheimhoudingsplicht nog steeds geldt, vraagt het Kwaliteitsteam zich af hoe dit zich verhoudt tot de nu gekozen veranderingen in de werkwijze voor de renovatie van de Tweede Kamer.

Gang van zaken met betrekking tot het beëindigen van architectencontracten

Het Kwaliteitsteam voelt zich overvallen door de berichtgeving van de afgelopen maanden. De leden zijn niet geconsulteerd en hebben ook geen uitleg ontvangen naar aanleiding van het vertrek van OMA, de ontwikkelingen in de Tweede Kamer en het vertrek van projectdirecteur Pieter Dijkmeester. Het 10.2.g vertrek van het team OMA/Maarten Fritz, wekt bij het Kwaliteitsteam veel onbegrip omdat de plannen door het Kwaliteitsteam juist uitermate positief zijn ontvangen en waarvan de zorgvuldigheid is geprezen. Bij de leden bestaat de wens om niet geassocieerd te worden met het vertrek van OMA als coördinerend architect en Maarten Fritz als restauratiearchitect.

Verhouding tussen het Kwaliteitsteam en Pi de Bruijn als integraal complexadviseur

Het Kwaliteitsteam is kritisch over de integrale adviseursrol van Pi de Bruijn, zoals beschreven in het Hoofdlijnenakkoord d.d. september 2019. In deze adviseursrol kan de Bruijn gevraagd en ongevraagd advies geven over het complex aan de Tweede Kamer en aan het Rijksvastgoedbedrijf. Hoe verhoudt deze nieuwgevormde adviespositie zich tot de adviserende rol van het Kwaliteitsteam?

Daarnaast vragen de leden van het Kwaliteitsteam zich af hoe de recente ontwikkelingen rondom het Tweede Kamer complex en de bijbehorende Governance structuur zich zullen verhouden tot de andere complexdelen en processen van de renovatie.

Verhouding tussen Pi de Bruijn en architecten historische gebouwen

In de huidige opzet, is Pi de Bruijn een van de architecten, belast met de renovatie van de Tweede Kamer, zit hij in een 'atelierteam' van de architecten (hijzelf en Eric van Noord, ook van de Cie), Rijksvastgoedbedrijf en Tweede Kamergebruikers, en is hij ook integraal complexadviseur die als het ware boven alle eerdere partijen advies uitbrengt aan Rijksvastgoedbedrijf en gebruikers. Het Kwaliteitsteam zet vraagtekens bij deze onevenwichtige constructie.

Pi de Bruijn maakt als integraal complexadviseur een review van de plannen van OMA/Maarten Fritz en doet in een nieuw VO uitspraken over de gewenste ingrepen in de verschillende gebouwdelen van het Tweede Kamer complex. Dit roept de vraag op in hoeverre de verschillende architecten die gekozen zijn voor de historische gebouwen nog autonoom kunnen werken aan hun bouwdeel? Is er ondubbelzinnig beschreven dat de adviserende rol van Pi de Bruijn een totaal andere moet zijn dan die van een coördinerend architect die de plannen van de andere bureaus daadwerkelijk mee aanstuurt? Het Kwaliteitsteam heeft sterke twijfels over de integriteit van een structuur waarbij De Bruijn architect van een bouwdeel is en tegelijkertijd zelf het Rijksvastgoedbedrijf en gebruikers over de plannen adviseert.

Mededelingen en afsluiting

Het Kwaliteitsteam geeft aan dat er de behoefte is om op drie verschillende niveaus nieuwe afspraken te maken,

- Vertrouwen: de architecten, gebruikers, projectleiding en adviesorganen moeten wederzijds vertrouwen in elkaar hebben om het proces goed te laten verlopen. Het is van belang dat de verschillende partijen dit vertrouwen uitspreken.
Sturingsmodel: er moet een duidelijke structuur zijn waarin helder beschreven staat wat de verschillende rollen van alle partijen zijn. Hoe wordt bijvoorbeeld de inhoud van de adviezen van het Kwaliteitsteam geborgd en hoe steekt dit hiërarchisch in elkaar?
- Inhoudelijke basis: het is tenslotte van belang dat er afgesproken wordt welk ontwerp of welke situatie als uitgangspunt wordt genomen om nu verder te kunnen gaan.

De volgende bijeenkomst van het Kwaliteitsteam vindt in principe plaats op dinsdag 26 november van 8:30 tot 10:00 uur. Dan zal er verder gesproken worden over het proces.